

PRZEWODNIK DLA CEGLARZY

wychodzi 1 i 15 każdego miesiąca.

(dalszy ciąg „Przeglądu ceramicznego“).

Przedpłata roczna:

10 Kor. — 5 rsr. — 10 mk. — 12 fr.
Prenumeraty mniejszej jak roczna
nie przyjmuje się.

• Zeszyt pojedynczy 50 hal.

Redaktor: Inżynier **Karol Rolle.**

Wydawcy: Wład Poturalski i inż. Karol Rolle.

Adres Administracji i Redakcyi:

Podgórze, św. Floryana 5.

Cena ogłoszeń wynosi:

za cm.² 4 hal., Cała strona 20 k.,
1/2 strony 12 k., 1/4 str. 7 k., 1/8 str.
4 k., przy 6-krotnem powtórzeniu
10%, 12-krotnem 15%, 18-krotnem
20%, 24-krotnem 25% opustu.

Do numeru niniejszego dołącza się prospekt **Biura technicznego inż. Marcina Maliniaka w Krakowie** jako zastępstwa fabryki motorów Diesla'a Tow. akc. Jana Weitzera w Arad.

Treść Nru 3: Jaki wpływ wyrzucić może przyszła rządowa Szkoła kieramiczna we Lwowie na przemysł ceramiczny Galicyi zachodniej? — Izba handlowa i przemysłowa w Krakowie wobec proponowanej zmiany wymiarów cegły w Austrii. — Ruch budowlany. Kronika. — Ogłoszenia.

Jaki wpływ wyrzucić może przyszła rządowa Szkoła kieramiczna we Lwowie na przemysł ceramiczny Galicyi zachodniej?

Rząd kreując w r. 1892 c. k. państwową szkołę przemysłową we Lwowie statutem nadanym tej Szkole rozporządzeniem c. k. Ministerstwa Wyznań i Oświaty z dnia 23 marca 1891 l. 1608 objął między innymi oddzielną Szkołę dla przemysłu kieramicznego a dzielącą się na

1. oddział garncarstwa i kaflarstwa;
2. „ wyrobów wykwinnych z majoliki i terakoty.

Nauka w tej szkole trwać miała przez trzy lata po dwa półroczia, prowadzoną być miała z warsztatami, a przyjmowani do niej mieli być uczniowie, którzy ukończyli 14 lat i wykazali się świadectwem ukończonej z dobrym postępem czteroklasowej szkoły pospolitej.

Że Rząd myślał rzeczywiście o wprowadzeniu tej szkoły w życie, dowodem, że już w założeniu budynku szkolnego uwzględniono odpowiednie pomieszczenie kursu kieramicznego. I tak w parterze w prawym skrzydle budynku miał się mieścić gabinet kierownika oddziału, laboratorium oraz sala na formowanie i toczenie wyrobów a w suterrenach prócz mieszkania laboranta, ubikacye na składy gliny i wyrobów gotowych nadto piecownia, i sala do formowania i odlewania. Razem kurs ten miał zajmować 15 ubikacyi, a więc pomieszczenie nań bardzo dostateczne przewidziano.

Zakładając Szkołę przemysłową we Lwowie, nie przewidziano jednej okoliczności, a tą był nagły i znaczny rozrost tego zakładu.

I tak gdy w pierwszym roku nauki (1892/3) liczba uczniów wynosiła 306 wzrosła ona w drugim roku (1893/4) do 446 dochodząc z czasem do 500.

Treść pisma.

Wiadomości z zakresu
wyrobu

cegieł, drenów, dachówek,
wYROBÓW ogniotrwałych,
i kamionkowych,

kafla, porcelany
i wszelkich przedmiotów

z gliny, cementu, wapna,
gipsu, betonu, szkła, ce-
gieł piaskowych, sztucz-
nych mas i t. p.

Ten szybki wzrost liczby uczniów odbił się niekorzystnie na organizacji nowych oddziałów zawodowych Szkoły przemysłowej. Mianowicie z powodu tego wzrostu liczby uczniów, zajęto na pomieszczenie oddziałów już istniejących i ubikacje przeznaczone na oddziały, które dopiero miały być stopniowo wprowadzone w życie. Losowi temu uległy i ubikacje przeznaczone na pomieszczenie szkoły kieramicznej. Wobec zatem tej okoliczności, iż budynek Szkoły przemysłowej okazał się za szczupłym na pomieszczenie już istniejących oddziałów, kreowanie szkoły kieramicznej odsunięto na plan dalszy, czyniąc to zależnem od budowy nowego gmachu szkolnego, co się równało niemal zupełnemu zaniechaniu tej sprawy.

Komisya krajowa dla spraw przemysłowych, która w żądaniach skierowanych do Rządu jeszcze przed otwarciem c. k. szkoły przemysłowej we Lwowie, domagała się objęcia statutem tej szkoły oddziału dla przemysłu kieramicznego, widząc iż Rząd nie kwapi się z otwarciem odnośnego oddziału, kilkakrotnie ponawianymi bezpośrednio lub za pośrednictwem Wydziału krajowego i Sejmu wezwaniami do Rządu usiłowała sprawę tę w życie wprowadzić. I tak w r. 1897 upominała się krajowa Komisya dla spraw przemysłowych u c. k. Rządu o aktywowanie omawianego oddziału, podnosząc jednak w sprawozdaniu o tym fakcie, przedłożonem Wydziałowi krajowemu odrazu trudności przeprowadzenia tej sprawy wynikające z braku pomieszczenia. Wreszcie w latach 1901 i 1902 dwukrotnie Sejm wzywa c. k. Rząd (na wniosek kraj. komisji przemysłowej) aby „w zamian za nieaktywowany dotąd oddział kieramiczny przy państwowej szkole przemysłowej i w miejsce krajowej szkoły garncarskiej w Kołomyi, któraby w takim razie została zwinięta, przystąpił do utworzenia wyższego zakładu naukowego dla przemysłu kieramicznego we Lwowie“.

Sprawa zatem weszła w nową fazę: Kraj już nie upomina się o aktywowanie oddziału kieramicznego w c. k. szkole przemysłowej we Lwowie — nie widząc — z powodu braku odpowiedniego pomieszczenia — możliwości przeprowadzenia tej sprawy. Natomiast widzi, iż szkoła garncarska w Kołomyi nie może rozwijać się należycie „gdyż niema dotychczas przemysłowców, którzyby zdobycze naukowe tej szkoły chcieli i umieli dla szerszej produkcji użyt-

kować“ a nawet szkole tej „grozi zanik frekwencyi“ gdyż „na podupadający z roku na rok miejscowy przemysł garncarski nie może ona już samą nauką wpływać“ a nadto też i „uczniowie pomimo starannego wykształcenia, z trudnością już tylko znajdują w kraju zajęcie“. — Szkoła ta rozwijałaby się należycie „gdyby przeniesiono ją do stolicy kraju, gdzie mogłaby na inne działy kieramiki program swój rozszerzyć i gdzieby mogła łatwiej na przemysłowe użytkowanie swej pracy liczyć“. Przytoczyłem tu motywa do wniosków komisji krajowej dla spraw przemysłowych, którymi kierował się i Sejm, uchwalając dnia 12 lipca wezwanie do rządu o utworzenie wyższego zakładu naukowego dla przemysłu kieramicznego we Lwowie.

Co miał Sejm (względnie Komisya przemysłowa) na myśli, mówiąc o wyższej szkole nie rozumiem, nie mając programu przyszłej szkoły w rękach, sądząc jednak że słowo to określa szkołę dla majstrów a nie dla robotników zawodów kieramicznych.

To jest historyczny przebieg sprawy, potrzebny nam do jasnego sformułowania dalszych wywodów.

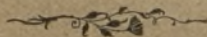
Naszem zadaniem jest rozpatrzenie wymagań przemysłu kieramicznego okręgu krakowskiej Izby handlowej i przemysłowej od szkolnictwa zawodowego.

Przemysł kieramiczny w Galicyi zachodniej reprezentowany jest przez

- a) przemysł domowy garncarski gnieźdzący się w starych siedzibach garncarstwa w powiecie chrzanowskim (Alwernia, Brodła, Żalas), wadowickim (Kęty), jasielskim (Kołaczycze) i innych;
- b) przemysł kamionkowy reprezentowany przez jedyną fabrykę hr. J. Szembeka w Porębie,
- c) przemysł kaflarski;
- d) wyrób majoliki reprezentowany przez jedyną fabrykę »Józef Nieźwiedzki i Sp.« w Dębniakach
- e) wyrób cegieł, drenów i dachówek.

Jakżeż przedstawia się stosunek tych grup przemysłu do szkoły zawodowej kieramicznej?

(Ciąg dalszy nastąpi).

Izba handlowa i przemysłowa w Krakowie wobec proponowanej zmiany wymiarów cegły w Austrii.

Z powodów od nas nie zależnych, musimy odłożyć sprawozdanie z obrad ankiety w sprawie zmniejszenia wymiarów cegieł w Austrii do następnego numeru. Natomiast dziś podajemy ostateczny rezultat tej sprawy, uchwałę Izby handlowej i przemysłowej powziętą na posiedzeniu w dniu 10 lutego.

Według sprawozdania z obrad Izby, sprawa ta się miała jak następuje:

Członek Izby, p. Inżynier Uderski, przedłożył imieniem komisji sprawozdanie o projekcie zmiany obecnie używanego formatu cegieł i oświadczył się za wprowadzeniem mniejszego formatu, co przyniesie wielkie oszczędności przy budowie.

W dyskusyi pp. Ehrenpreis, Juliusz Epstein, Tadeusz Epstein i Bernard Liban oświadczyli się przeciw zmianie obecnego formatu cegły, podnosząc, że byłoby to ruiną dla przemysłu budowlanego, klęską dla właścicieli cegielni, podrożyłoby koszt budowy i nie odpowiadałoby warunkom naszego klimatu.

Ostatecznie Izba oświadczyła się przeciw zmianie a za utrzymaniem obecnego formatu cegieł.

Na razie wstrzymujemy się od uwag o tych charakterystycznych opiniach ludzi fachowych, którzy stwierdzają, iż zmiana wymiarów cegły byłaby „klęską dla właścicieli cegielni.“ — Wróćmy jeszcze do tej sprawy niejednokrotnie.

Ruch budowlany.

Kronika pożarów w miesiącu lutym.

1) Kuty miasteczko w Galicyi wschodniej położone spaliło się w dniu 8 lutego. Pożarowi uległo 370 budynków prywatnych, a nadto urząd gminny i szkoła żeńska. Miasteczko posiada trzy małe cegielnie polne: Maryi Romaszkanowej, Chaima Szattnera i Karola Skoreckiego. Bez wątpienia miasteczko odbudowując się, chronić się będzie ogniotrwałymi ścianami i ogniotrwałym kryciem przed powtórzeniem się podobnej klęski.

2) Sambor W tym pożar zniszczył 4 domy i 2 stodoły.

3) Bereżnica p. Żydaczów spaliła się gorzelnia.

4) Szukalówka p. Stanisławów spaliło się 8 gospodarstw.

5) Turza Wielka p. Dolina spaliło się 4 domy, 8 zabudowań gospodarczych.

6) Zaleszczyki spaliło się 160 domów

7) Nagorzany spłonęła gorzelnia.

8) Czarny Dunajec dnia 21 lutego spłonęło 18 domów.

9) Śniatyni dnia 20 lutego spłonęło 25 domów.

10) Ciszki k. Oleska dnia 24 lutego spłonęło 40 domów.

11) Dolina również nawiedzona pożarem: spalonych przeszło 200 domów.

12) Horocholin k. Bohorodczan pożarowi uległo 20 gospodarstw.

Przytaczamy tu, zebraną w miesiącu lutym kronikę pożarów w Galicyi. Kronika ta jest bardzo obszerną, choć to nie jest chwila, w której zazwyczaj się nasze miasteczka palą. Zwracamy uwagę na objaw szczególny: z dwunastu miejscowości jedna zaledwie jest w Galicyi zachodniej. Znanym jest fakt, iż w Galicyi wschodniej bardzo mało jest cegielni i fabryk dachówek. Ma to bardzo dużo wspólnego z pożarami. Pod względem krycia materiałem ogniotrwałym stoimy tu na zachodzie znacznie wyżej od wschodniej części kraju. Powołane czynniki powinny popierać akcyę do zakładania fabryk dachówek o charakterze rolniczym w Galicyi wschodniej. W tym kierunku istnieją bardzo wyraźne dyrektywy Sejmowej komisji przemysłowej jak np, zamieszczona w sprawozdaniu tejże komisji z d. 6 lutego 1898:

Sejmowa komisya przemysłowa zwraca uwagę, że wyrób zwykłych dachówek w połączeniu z wyrobem rurek drenowych, zarówno ze względu na interes rolnictwa jak i ze względu na nową ustawę budowniczą, wymaga wydatnego poparcia,

Kronika.

Ucieczka kaflarza. Właściciel cegielni i kaflarni p. Zandler (junior) uciekł ze Lwowa bez wieści, pofalszowawszy wprzód weksle na sumę stukilkudziesięciu tysięcy koron. Sklep p.

Zandlera z kaflami przy ulicy Jagiellońskiej został zamknięty. Ojciec Zandlera był kamerdynerem u ś. p. Zygmunta br. Romaszkana, byłego dyrektora Banku włościańskiego. Uwierając, Romaszkan zapisał mu połowę cegielni zwanej „Stillerówka” i bardzo rozległe grunta do niej należące, jako też spory kapitał. „Przegląd” donosi, że młody Zandler był często w Ostendzie, w Monte Carlo, w Paryżu. Prowadził życie hulaszcze. Ojciec jego jest jeszcze właścicielem połowy „Stillerówki.”

Piec pod wodą. Donoszą nam ze Szczucina, iż w czasie wylewu, jaki nawiedził to miasteczko, cegielnia będąca własnością księżnej Lubomirskiej znalazła się pod wodą. W piecu kręgowym woda dosięgła sklepienia. Powódź narobiła we fabryce bardzo wiele szkody.

Wiadomości osobiste. Kierownikiem fabryki dachówek w Szówsku koło Jarosławia został p. Michał Chwastek, egzaminowany maszynista, dotychczasowy kierownik fabryki dachówek w Szczucinie.

P. Karol Wimmer został kierownikiem fabryki dachówek w Szczucinie.

Nowe towarzystwo ubezpieczeń w Królestwie p. Rada petersburskiego Towarzystwa popierania i rozwoju przemysłu fabrycznego opracowała projekt nowego Towarzystwa ubezpieczeń specjalnie dla fabryk i zakładów przemysłowych i przysłała go warszawskiemu oddziałowi przemysłu i handlu dla wyrażenia swoich poglądów. Zasadą nowego Towarzystwa ma być zjednoczenie wszystkich fabrykantów i przemysłowców w państwie, w celu utworzenia Towarzystwa ubezpieczeń wzajemnych.

Przyszłe Towarzystwo zastrzega sobie z góry prawo przyjmować tylko te zakłady które uzna za odpowiednie. W pierwszej chwili Towarzystwo dla swej działalności wybierze tylko niektóre okręgi fabryczne, rozwijając swą działalność stopniowo. Towarzystwo podejmuje się asekuracji nie tylko fabryk, maszyn i nieruchomości przemysłowych, ale także robotników i oficjalistów fabrycznych od wypadków nieszczęśliwych.

Na kapitał zakładowy złożą się udziały, które składać mogą tylko fabrykanci i przemysłowcy, ubezpieczający w Towarzystwie swoje fabryki w całości lub częściowo. Fabrykanci, nie posiadający zaufania lub prowadzący przedsiębiorstwa ryzykowne, nie będą dopuszczani do udziału w Towarzystwie. Odpowiedzialność udziałowca za zobowiązania Towarzystwa ogranicza się tylko do wy-

sokości udziału. Kapitał zakładowy oznaczono na miljon rubli.

Kurj. Sosn.

Dom techniczno-handlowy

BRAND i S-ka

Kraków, Szewska 13 (telefon 473)

POLECA

WSZELKIE MATERIAŁY DLA CEGIEŁ PAROWYCH

jakoto: oleje maszynowe i cylindrowe, pasy, uszczelnienia, narzędzie, papier szybrowy itp.

Kosztorysy na całkowite urządzenie cegieł parowych.

Cenniki ilustrowane na żądanie. 24—3

Józef POKRZYWNICKI i S-ka

WARSZAWSKA FABRYKA SZKLIWA

(GLAZURY)

na wszelkiego rodzaju wyroby ceramiczne.

Wyrabia:

Szkliwa na piece białe i majolikowe w różnych kolorach i wszelkiego rodzaju szkliwa na ceramikę budowlaną.

Buduje, urządza i w ruch puszcza **Fabryki pieców** zwykajnych, berlińskich i majolikowych. 24—3

Dyrekcya Gazowni miejskiej

W KRAKOWIE

połącza Sanownej Publiczności znany z dobroci

KOKS GAZOWY

gruby do kuźni i osuszania, łamany na opał, z dostawą w workach plombowanych. przy zamówieniach przynajmniej $\frac{1}{4}$ wagonu (25 Metr. Centn.), **znaczny rabat.**

Smół gazowa (TER)

do utrwalania drzewa, jako to: słupów parkanowych, wiązań mostowych, poręczy, dachów gąłowych a także do zalewania szpar w bruku. 24—1

Ceny znacznie niższe. Wiadomość na zapytanie.

6-1

„KAMERA“**Atelier artystyczno-fotograficzne****W KRAKOWIE,****ul. św. Gertrudy L. 24**

(dom OO. Misyjonarzy)

oraz

Magazyn przyborów fotograficznych**w Krakowie Hotel pod Różą**

poleca się łaskawym względem.

**KOPALNIA i FABRYKA GIPSU
FR. LENERTA W KRAKOWIE**zastępujący również najlepszą fabrykę
węgierskiego gipsu na Galicyę, poleca: 3-1

Nr. I. F. A. najprzedniejszy 100 klgr. 8 Kor. 30 h. —
 Nr. I. F. M. najtrwalszy modelowy specjalnie dla fabryk
 dachówek i kaflarń 100 klgr. 8 Kor. 30 h. — Nr. II. taki
 sam tylko grubiej mielony 7 Kor. — Nr. III. stukaterski
 do odlewu węgierski 4 Kor. 60 h. — Nr. IV. stukaterski
 do odlewu podgórski 2 Kor. 90 h. — Nr. V. murarski do
 fasad i sufitów 2 Kor. 10 hal. za 100 klgr. z workiem,
Skład Sławkowska 6 lub kolej w Krakowie, zaś loco kolej
Podgórze-Plaszów: 10,000 klgr. murarskiego wraz z workami
Koron 180. — Surowy Alabaster w bryłach 10,000 klgr.
Koron 75; surowego mielonego nawozowego żółtawego bez
worków Koron 90, szarego mielonego Koron 80.

**Zarząd dóbr Sądowa Wisznia
ma do sprzedania**

- 1) Lokomobilę Robey A Comp. Lincoln 1870,
- 2) maszynę parową Compound z kondensacją,
- 3) kocioł Dupuis J. Bredt Ottynia,
- 4) różne maszyny do fabrykacji dachówek i cegły.

Wiadomość tamże.

4-3

12-1 **BIURO TECHNICZNE**
F. LORD, KRAKÓW

ul. Floryańska 55, Telefon 230 Skład maszyn, narzędzi i artykułów technicznych
dla wszelkich gałęzi przemysłu.Instalacja elektrycznego oświetlenia i przeniesie-
nia siły, plany, kosztorysy i projekty gratis.Dostarcza: Maszyny parowe, kotły, motory ga-
zowe i naftowe. Kamienie francuskie i krajo-
we. Walce porcelanowe i stalowe. Pompy i si-
kawki. Węże gumowe i parciane.

Skład i wyłączna sprzedaż oryginalnych rosyjskich oleismarowych
 firmy S. M. Schibaef & Co. — Oliwę maszynową, Tłuszcz Towota.
 Zastępstwo firmy F. Reddaway & Co. Ltd. dla pasów oryginalnych
 „Reddaway”. Pasy skórzane, parciane i gumowe. Paski do szycia
 i krupony. Płyty i liny gumowe i asbestowe. Przybory do maszyn
 (armatury) wszelkiego rodzaju, Liny parciane i druciane. Płótna
 i papier szmirglowy. Mażnice i oliwiarki wszelkiego rodzaju. Po-
 krowce nieprzemakalne. Wszelkie armatury dla urządzeń wodo-
 ciągowych, łazienek i klozetów. Dzwonki elektryczne i przybory
 do tychże. Papier szybrowy.

Kosztorysy na urządzenie cegielni parowych.**Fabryka****Portland-cementu****Bernarda Libana i Spółki**

10-10

w Podgórzu-Bonarcze.**Plany i kosztorysy** 23-2na budowę pieców do wypalania cegieł,
dachówek, kafla, wapna, gipsu i ce-
mentu wszelkich systemów.

Wykonywanie wszelkich budowli
Architekt Eugeniusz Ronka
 w Podgórzu (Lwowska 14).

Firma Juliusz Weiss

we Lwowie Chorążczyzna 17 dom naftowy

10—9

Jeneralne zastępstwo fabryk:

ROESSEMANN i KÜHNEMANN

Oddział dla kolejek wąskotorowych Artura Koppela

Budapeszt — Praga — Wiedeń,

poleca: stalowe podkłady pod taczki (Karrdielen), szyny dla kolejek wąskotorowych, wózki do przewozu palonych i świeżych cegieł, obrotnice, zwrotnice, taczki stalow. itp.

Drukarnia W. Poturalskiego

w Podgórzu, Rynek gł. Nr. 4,

poleca się względem Szanownej Publiczności.

Powszechna Wystawa krajowa we Lwowie 1894.
dyplom honorowy c. k. Ministerstwa handlu.

Powszechna Wystawa krajowa w Krakowie 1887.
srebrny medal c. k. Ministerstwa handlu.

Wystawa Przemysłowa w Rzeszowie 1884.
srebrny medal.

Wystawa Jubileuszowa Towarzystwa politechnicznego we Lwowie 1902 zaszczytne uznanie.

Fabryka pasów pędowych

IGNACEGO WURMA

w Krakowie ul. Kanonicza L. 18, 24—1

poleca najlepszej jakości pasy z kruponów i skór wołowych po cenie konkurencyjnej. — Fabryka dostarcza pasów: dla c. k. Dyrekcyi kolei państwowych, wiertnictwa, fabryk, młynów, tartaków, cegieł, gorzelń, browarów etc.

Krajowe kursa dla przemysłu ceramicznego w Podgórzu.

Zadanie Kursów: teoretyczne i praktyczne kształcenie palaczy, dozorców, wermistrzów i samoistnych przemysłowców w zakresie fabrykacyi cegieł, drenów, dachówek, kafli, niemniej wapna, gipsu i cementu.

12—10

Kurs dwuletni po 6 miesięcy zimowych; nauka bezpłatna; początek kursu 1. października; liczba uczniów ograniczona do 20 na każdym roku. — Wyjaśnień udziela Dyrekcyja.

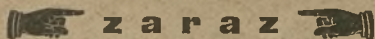

Pośrednictwo pracy.

(Cena ogłoszeń w tym dziale wynosi 1 gr. za słowo zwykłym drukiem a 2 gr. tłustym).

Zdolny palacz dachówek

poszukuje posadę

Wiadomość udzieli Redakcyja.

Maszynista

od lat kilku czynny w fabrykach dachówek i cegieł, mający kilkunastoletnią praktykę w rozmaitych fabrykach

poszukuje zaraz posady.

Wiadomość N. N. w Redakcyi.

Egzaminowany maszynista

przez kilka lat zatrudniony w fabryce dachówek

poszukuje zaraz posady.

Wiadomość: dla Stanisława Oleksy w Redakcyi.

Kaflarz

znający się na układaniu, szkleniu (glazurowaniu)

i paleniu, 2—2

poszukuje posady zaraz

Wiadomość w Redakcyi dla kaflarza.

Wydział pośrednictwa pracy

przy Stowarzyszeniu Techników w Warszawie

(Krakowskie przedmieście 66)

ogłasza o wakującej posadzie dla:

Technika z kapitałem 6000 rub. do zarządzania cegielnią, z udziałem w zyskach.

Palacz doświadczony 15 lat bez przerwy w jednej fabryce zajęty,

poszukuje zaraz posady

Wiadomość: dla Stanisława Barana w Redakcyi.

Egzaminowany Maszynista

zarazem zdolny ślusarz i monter od lat kilkunastu czynny w rozmaitych przedsiębiorstwach: w gazowni, fabryce maszyn, **cegielni** i przy wodociągach,

szuka posady zaraz.

Chlubne świadectwa. — Wiadomość: dla Leopolda Latowickiego w Redakcyi „Przewodnika“.

Poszukuje

Przedsiębiorcę kierownika

dla cegielni z piecem pierścieniowym, z kaucją 1000 złr.

Oferty i świadectwa przesyłać do

3—1

Ludwika Holzera, budowniczego i właściciela cegielni w Rzeszowie.

W każdej fabryce powinna być w miejscu dostępnem zawieszona tablica; w każdym biurze powinna się znajdować książeczka:

Pierwsza pomoc w nagłych wypadkach

(Dra Lamberg, tłumacz. autoryz. Dr. Kepler).

Cena tablicy 1 kor. — Cena książeczki
1 kor. 20 h. 12—11

Do nabycia w każdej księgarni.

FABRYKA PIECOW KAFLOWYCH

w Dębikach pod Krakowem, Nr. telef. 153

Józ. Niedźwieckiego i Ski

12—11 wykonywa:

Piece z kafli ogniotrwałych o różnych kolorach i deseniach. Kuchnie kaflowe rozmaitych typów. Wykładki ścian oraz wianien z kafli porcelanowych. Przystawiania starych pieców i kuchen, oraz wszelkie także przeróbki i naprawy.

„CHEMIK POLSKI“

czasopismo poświęcone wszystkim gałęziom chemii teoretycznej i stosowanej.

Warszawa, ul. Marszałkowska 118.

Prenumerata:

rocznie 10 rs., półrocznie 5, kwartalnie 2-50.

BUDOWY

pieców pierścieniowych do wypalania cegieł, dachówek, wapna i t. p.

— kominów fabrycznych, —

— obmurowania maszyn, —

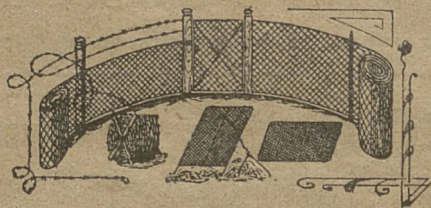
podejmuje się

KAZIMIERZ ZIELIŃSKI

Podgórze, Kraszewskiego 288.

Wieloletnia praktyka. Pierwszorządne referencye.

Redaktor odpowiedzialny: Inżynier Karol Rolle.

FABRYKA SIATEK

mebli, konstrukcyi żelaznych
i wyrobów ornamentalnych kutych

J. Gorecki

Kraków, ul. ś. Wawrzyńca 26,

wykonyje wszelkie roboty w zakres powyższych fabrykatów wchodzące.

Cenniki odwrotnie przesyła.

Ceny przystępne.

Terminu ściśle dotrzymuje. 24—3

..Architekt..

miesięcznik poświęcony architekturze, budownictwu i przemysłowi artystycznemu.

Prenumerata roczna: 20 kor., 10 rs., 20 mk., 30 fr.

Adres: Kraków, Wolska 36.

Do nabycia w Redakcyi „Przewodnika“:

Józef Leski: Glina i wyroby z niej.
Cena 60 hal.

Jan Lombardo: O działaniu kwasu węglowego na cement. Cena 40 hal.

Przegląd ceramiczny rocznik I.
Cena 10 Kor.

Oraz dzieła we wszystkich językach dotyczące techniki ceramicznej, wyrobu wapna, cementu itp.

Wysyła za pobraniem pocztowem lub za poprzedniemi nadesłaniami gotówki.

Druk W. Poturalskiego w Podgórzu.